

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 21 – 22 marca 2014 r. na kierunku „położnictwo”
prowadzonym na Wydziale Medycznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu
na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przez zespół oceniający
Polskiej Komisji Akredytacyjnej**

W składzie

przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Józef Kobos – członek PKA

członkowie:

Dr hab. Krzysztof Marek Preis – ekspert PKA,

Dr Grażyna Franek – ekspert PKA,

mgr Agnieszka Zagórska – ekspert formalno – prawny,

Złata Liwińska – przedstawiciel PSRP.

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „położnictwo” prowadzonym na Wydziale Medycznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi.

Wizytację członkowie Zespołu poprzedzili zapoznaniem się z Raportem Samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustaleniem podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowaniem wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty zgromadzone wcześniej na potrzeby wizytacji przez władze Uczelni, otrzymał od władz Uczelni dodatkowo zamówione dokumenty, przeprowadził hospitacje i spotkania ze studentami oraz spotkanie z pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe pod względem między innymi podobieństwa do źródeł internetowych.

Władze Uczelni oraz wizytowanej jednostki stworzyły dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

1. PWSZ im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu prowadzi studia pierwszego stopnia na kierunkach: bezpieczeństwo wewnętrzne, budownictwo, elektrotechnika, fizjoterapia, informatyka, inżynieria środowiska, mechanika i budowa maszyn, kosmetologia, pielęgniarstwo, położnictwo, ratownictwo medyczne, zarządzanie oraz studia drugiego stopnia na kierunkach: inżynieria środowiska, pielęgniarstwo i mechanika i budowa maszyn.

Uchwałą nr 371/2012 z dnia 1 marca 2012 r. Senatu Uczelni przyjęto strategię rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu na lata 2012 - 2020. Misją Uczelni jest kształcenie dla potrzeb rozwoju gospodarki i społeczeństwa opartego na wiedzy oraz kreowanie wiedzy poprzez prowadzenie badań naukowych i rozpowszechnianie ich wyników dla dobra człowieka i społeczeństw. Rada Wydziału Uchwałą Nr 31/2012 z dnia 25 października 2012 r. zaopiniowała Strategię Wydziału Medycznego na lata 2012 – 2016. Rozwój uczelni określony został w czterech kluczowych obszarach działalności tj. edukacyjnej, naukowej i badawczo-rozwojowej, współdziałanie uczelni z otoczeniem i rozwój organizacyjny uczelni. Wydział Medyczny, w którym prowadzone jest kształcenie na kierunku pielęgniarstwo opracował i realizuje na bazie wymienionych założeń własne cele i kierunki rozwoju, uwzględniając specyfikę kształcenia w zawodach medycznych. Wydział Medyczny zakłada w ramach swojej działalności współpracę z władzami samorządowymi, uczelniami wyższymi w Polsce i zagranicą oraz jednostkami związanymi z działalnością naukową, dydaktyczną, a także z ochroną zdrowia i życia.

Misja Uczelni zakłada kształcenie dla potrzeb rozwoju gospodarki i społeczeństwa opartego na wiedzy, kreowanie rozwoju i postępu w różnych dziedzinach wiedzy poprzez prowadzenie badań naukowych oraz ich upowszechnianie dla dobra człowieka i społeczeństwa.

Koncepcja kształcenia na kierunku „położnictwo” w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej **im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego** w Kaliszu jest spójna z przyjętą przez uczelnię misją. Uwzględnia dokonujące się ostatnio zarówno w Polsce, jak i w Europie zmiany, związane z rosnącym zapotrzebowaniem na wykwalifikowaną kadrę położnych zdolną do wykonywania zadań na różnych stanowiskach pracy. Koncepcja kształcenia wpisuje się w szeroko pojętą działalność naukowo-dydaktyczną mającą na celu wyposażenie absolwentów w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Realizowanie studiów na kierunku Położnictwo daje możliwość przygotowanie kadr medycznych, niezbędnych do rozwoju edukacji społeczeństwa, poprawy bezpieczeństwa socjalnego oraz długości i jakości życia.

Zarówno we wniosku samooceny jak i w sylabusach do przedmiotów nie wskazano innowacyjnych metod nauczania studentów, narzędzi, nowego podejścia i udoskonalenia już istniejących. Z rozmów przeprowadzonych z kadrą dydaktyczną wynika, że dopiero rozpoczęto szkolenia w zakresie egzaminowania metodą OSCE zalecaną w standardach kształcenia na kierunku położnictwo.

2. W procesie kształtowania koncepcji kształcenia biorą udział wewnątrzni (studenci, kadra dydaktyczna kierunku) i zewnątrzni interesariusze tj. Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu, zakłady podstawowej opieki zdrowotnej, zakłady opiekuńczo-pielęgnacyjne, zakłady opiekuńczo-lecznicze, placówki oświatowo-wychowawcze, będące potencjalnie miejscami pracy dla absolwentów studiów, oraz Okręgową Izbą Pielęgniarek i

---

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Położnych, Polskim Towarzystwem Pielęgniarskim i Stacją Krwiodawstwa. Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami zawodowymi pozwala na uwzględnienie w procesie kształcenia postulatów dotyczących rozwoju współczesnego pielęgniarstwa. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych- dyrektor WSZ w Kaliszu jest członkiem Rady Konsultacyjnej powołanej w uczelni w 2008 roku. Przedstawiciele studentów są członkami Rady Wydziału, Senatu, Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Oceny Jakości Kształcenia, Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Oceny Jakości Kształcenia na kierunku pielęgniarstwo oraz Komisji ds. Kształcenia. Udział przedstawicieli studentów w Senacie i Radzie Wydziału jest nie mniejszy niż 20%, co jest zgodne z art. 61 ust. 3 oraz art. 67 ust.4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podczas spotkania z ZO PKA studenci podkreślili, iż mają możliwość wyrażania swoich opinii i zgłaszania postulatów grona studenckiego w każdym z wyżej wymienionych organów. Przedstawiciel studentów w Zespole ds. Wewnętrznego Systemu Oceny Jakości Kształcenia aktywny bierze udział w spotkaniach roboczych. Ponadto Samorząd Studencki corocznie opiniuje plany oraz programy studiów.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Koncepcja kształcenia na kierunku położnictwo jest spójna z misją uczelni. Przyjęta koncepcja znajduje potwierdzenie w opracowanych programach kształcenia, w którym zawarto treści wskazujące na dostosowanie tych programów do potrzeb regionu województwa ze szczególnym zwróceniem uwagi na region Kalisza.
- 2) W procesie ustalania koncepcji kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni - nauczycieli akademicki i studenci, którzy są zaangażowani w prace programowe i doskonalenie procesu dydaktycznego. W przyjętej koncepcji kształcenia uwzględniono udział interesariuszy zewnętrznych tj. przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej, samorządu zawodowego i towarzystw naukowych.

2.Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1.Założone ogólne i szczegółowe efekty kształcenia na kierunku o profilu praktycznym – studia stacjonarne pierwszego stopnia na kierunku położnictwo odnoszą się do Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego zamieszczonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku (Dz.U z 2011r., poz.1520) oraz standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo i położnictwo określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku (DZ. U. z 2012 r., poz. 631) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Efekty kształcenia na studiach pierwszego stopnia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) zostały określone ogólnie dla kierunku oraz dla poszczególnych grup nauk.

Uchwałą nr 381/2012 z dnia 1 marca 2012 Uczelnia określiła efekty kształcenia na kierunku „położnictwo” na poziomie studiów pierwszego stopnia zgodnie z wymogami art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy. Zostały określone efekty kierunkowe oraz moduły przedmiotów je realizujące, a

---

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

także przyporządkowała efekty kierunkowe do efektów obszarowych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Rada Wydziału Medycznego Uchwałą Nr 6/2011 z dnia 20 grudnia 2011 r. zatwierdziła efekty kształcenia dla kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Medycznym. Uchwałą Senatu PWSZ w Kaliszu nr 381/2012 z dnia 1 marca 2012 roku oraz w Zarządzeniu nr 1/IV/2014 Rektora uczelni z dnia 30 stycznia 2014 roku określono zmianę wzorów Kart Przedmiotu (tzw. sylabusy do przedmiotów).

Ze względu na profil praktyczny ocenianych kierunków studiów szczególnie istotne znaczenie ma obszar kształcenia praktycznego, którego celem jest kształtowanie i doskonalenie przez studentów zdobytej wiedzy oraz umiejętności praktycznego jej wykorzystania. Kształcenie praktyczne realizowane jest w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, hospicjach, z którymi Uczelnia podpisała umowy i porozumienia. Kształcenie praktyczne prowadzone jest w grupach 6-8 studentów przez nauczycieli lub osoby zatrudnione w zakładzie, w którym prowadzone jest kształcenie. Osoby prowadzące kształcenie i nadzorujące mają prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Realizowany program kształcenia uwzględnia oczekiwania rynku pracy i umożliwia uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarki we wszystkich krajach członkowskich UE.

Opis efektów kształcenia znajduje się na stronie internetowej uczelni. Każdy nauczyciel na pierwszych zajęciach jest zobowiązany do poinformowania studentów o zakładanych efektach kształcenia, kryteriach oceniania, metodach realizacji zajęć i literaturze odwołując studenta do szczegółowych zapisów zamieszczonych w Kartach Przedmiotów na stronie internetowej uczelni.

2..Szczegółowe efekty kształcenia określone w Kartach Przedmiotów do zdecydowanej większości przedmiotów są jasne i spójne i zapewniają opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i w opinii studentów są sprawdzalne. Studenci mają świadomość rodzaju i zakresu wiedzy oraz umiejętności, jakie uzyskają po zakończeniu studiów. Treści programów kształcenia znajdują się w sylabusach, które są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Dodatkowo programy kształcenia, zakładane efekty kształcenia oraz sylabusy dostępne są w dziekanacie.

3. Na system oceny efektów kształcenia mają wpływ procedury dotyczące informowania studentów w zakresie zasad oceniania. W celu utrzymania ich spójności przestrzegane są ustalenia regulaminu studiów, warunki zaliczeń i terminarz zaliczeń są podawane do wiadomości studentom. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania, podobnie traktowane są prace dyplomowe i ich recenzje. Program kształcenia na kierunku położnictwo (studia I stopnia) realizowany jest z wykorzystaniem różnych form zajęć tj.: wykłady, ćwiczenia, seminaria, zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe.

Zasady dot. oceniania studentów są określane formalnie w kartach poszczególnych przedmiotów oraz zajęć przygotowywanych przez odpowiedzialnych za prowadzenie zajęć pracowników jednostek organizacyjnych Wydziału. Warunkiem jego zaliczenia jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w regulaminie. tj. m. in.: zaliczenie zajęć, zdanie egzaminów. Celem przedmiotowego systemu oceniania jest: diagnozowanie i monitorowanie postępów studenta, sprawiedliwe ocenianie każdego studenta, wspieranie rozwoju studenta przez ewaluację jego osiągnięć, informowanie studenta o poziomie jego osiągnięć dydaktycznych i postępach w tym zakresie, pomoc studentowi w samodzielnym

planowaniu jego rozwoju, motywowanie studenta do dalszej pracy, wykorzystanie przez nauczyciela wyników osiągnięć studentów do planowania pracy dydaktycznej, dostarczanie studentom informacji o postępach i trudnościach w nauce.

Podsumowaniem całości kształcenia na kierunku położnictwo jest egzamin dyplomowy, którego celem jest ocena stopnia przygotowania absolwenta do samodzielnego pełnienia roli zawodowej. Przedmiotem oceny jest poziom umiejętności intelektualnych i praktycznych oraz postaw niezbędnych do realizacji funkcji zawodowych pielęgniarki i położnej. Egzamin na studiach I stopnia składa się z dwóch części: praktycznej i obrony pracy licencjackiej. Student do egzaminu praktycznego może przystąpić po uzyskaniu zaliczeń z przedmiotów i praktyk zawodowych oraz zdania egzaminów objętych planem nauczania. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy licencjackiej jest złożenie w terminie pracy oraz zdany egzamin praktyczny.

Zasady dyplomowania obowiązujące na kierunku określa Regulamin Studiów oraz Uchwała Rady Wydziału Nr 3/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. Ukończenie studiów następuje z dniem zdania egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy obejmuje obronę przygotowanej pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu z wiedzy zdobytej w trakcie studiów. Student wykonuje pracę pod kierunkiem uprawnionego nauczyciela akademickiego, posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora.

Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku „położnictwo” poddano 10 akt osobowych absolwentów z których wynika, iż: protokoły egzaminacyjne - prowadzone są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634 z późn. zm.); karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem; dyplomy i suplementy -sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61). Ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS.

W ostatnich trzech latach ze studiów zrezygnowało na Wydziale 47 studentów, w tym 45 studiujących na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia, 4 na studiach niestacjonarnych tzw. pomostowych, 2 na studiach stacjonarnych drugiego stopnia i 6 na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia. Jako główne przyczyny rezygnacji uczelnia wskazała: niepodjęcie nauki, niezaliczenie semestru, niezłożenie pracy dyplomowej i rezygnacja ze studiów.

4. System monitorowania karier absolwentów obecnie jest wdrażany w Uczelni (Uchwała Senatu PWSZ w Kaliszu z dnia 30 sierpnia 2012 roku). Zakłada on wprowadzenie trzech metod monitoringu losów absolwentów badanie ankietowe kwestionariuszowe- w formie tradycyjnej w momencie ukończenia Uczelni, w formie elektronicznej w okresie 3 oraz 5 lat po zakończeniu studiów. Obecnie Biuro Karier jest na etapie tworzenia elektronicznej bazy respondentów i prowadzi monitorowanie losów absolwentów stosując opracowany kwestionariusz ankiety

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Oceniane prace bezpośrednio związane są z kierunkiem położnictwo i w większości są poprawnie skonstruowane oraz właściwie recenzowane.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów zostały opracowane na podstawie standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo i położnictwo określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r., a cele oraz specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są zgodne zarówno z Krajowymi Ramami Kwalifikacji jak i celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia.

2. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia w zdecydowanej większości sformułowano w sposób jasny, zrozumiały i są spójne z treściami kształcenia.

3. Analiza okresowych osiągnięć studenta pozwala uznać, że zakładane cele i efekty kształcenia są poprawnie weryfikowane, ponieważ kryteria oceniania studentów są jasne, obiektywne i zapewniają przejrzystość i obiektywizm w formułowaniu ocen.

4. Uczelnia prowadzi monitorowanie losów absolwentów i deklaruje, że uzyskane wyniki są wykorzystane do wprowadzenia zmian w programach kształcenia i doskonaleniu jakości kształcenia.

3. Program studiów umożliwi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1) Na kierunku Położnictwo studiuje studenci na II i III roku (ogółem 30 osób). Nie przeprowadzono naboru na pierwszy rok studiów.

Program studiów pierwszego stopnia dla kierunku położnictwo dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2012/2013 obejmuje 3 lata (6 semestrów)-4776 godzin zajęć dydaktycznych (180ETCS), w tym 1100 zajęć praktycznych i 1200 praktyk zawodowych. W ramach kształcenia teoretycznego Uczelnia zaplanowała 741 godzin bez udziału nauczyciela. Program podzielony jest na moduły(grupy przedmiotów):podstawowe, społeczne, kierunkowe.

Dokładna analiza programu wykazała, iż Uczelnia realizuje:

- w obszarze nauk podstawowych (A) – 480 godzin i 16 punktów ETCS; Obowiązujący standard zakłada w tym obszarze minimalną liczbę godzin zorganizowanych 480 i 16 punktów ETCS.

- w obszarze nauk Społecznych z językiem angielskim (B) - Uczelnia realizuje 480 godzin (w tym 120 godzin przeznaczonych na naukę języka angielskiego) i 16 punktów ETCS). Obowiązujący standard zakłada w tym obszarze minimalną liczbę godzin zorganizowanych 480 i 16 punktów ETCS.

- w obszarze nauk w zakresie podstaw opieki położniczej (C) wchodzi następujące przedmioty: Podstawy opieki położniczej, Promocja Zdrowia, Podstawowa Opieka Zdrowotna, Dietetyka, Badania Fizykalne, Badanie Naukowe w Położnictwie, Zakażenia Szpitalne – zajęcia fakultatywne. Uczelnia zaplanowała 600 godzin i 24 ETCS, zgodnie z obowiązującym standardem.

- w obszarze nauk w zakresie opieki specjalistycznej (D) wchodzi następujące przedmioty: Techniki położnicze i prowadzenie porodu, Położnictwo i opieka położnicza, Ginekologia i opieka ginekologiczna, Neonatologia i opieka neonatologiczna, Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, Choroby wewnętrzne, Chirurgia, Psychiatria, Anestezjologia i stany zagrożenia życia, Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii, Podstawy ratownictwa medycznego. Uczelnia zaplanowała 871 godzin i 34 ETCS, przy założeniach standardu wynoszących 860 godzin i 34 ETCS,

Opisany program zawiera Moduł Przedmioty dodatkowe:(Bezpieczeństwo i higiena pracy, - Ozonoterapia), na który Uczelnia przeznaczona Ogółem : 45 godzin.

W zakresie kształcenia praktycznego plan studiów przewiduje realizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w liczbie godzin z przypisanymi punktami ECTS:

Podstawy Opieki Położniczej: zajęcia praktyczne -160 godzin i 8 punktów ECTS, praktyka zawodowa 80 godzin i 2 punkty ECTS, *Techniki położnicze i prowadzenie porodu*-zajęcia praktyczne 320 godzin i 16 punktów ECTS, praktyka zawodowa 360 godzin i 9 punktów ECTS; *Promocja Zdrowia*-zajęcia praktyczne - 20 godzin i 1 punkt ECTS, *Podstawowa opieka zdrowotna*-zajęcia praktyczne 40 godzin i 2 punkty ECTS, praktyka zawodowa 80 godzin i 2 punkty ECTS, *Położnictwo i opieka położnicza*-zajęcia praktyczne 120 godzin i 6 punktów ECTS, praktyka zawodowa 200 godzin i 5 punktów ECTS; *Ginekologia i opieka ginekologiczna*-zajęcia praktyczne - 120 godzin i 6 punktów ECTS, praktyka zawodowa 200 godzin i 5 punktów ECTS, *Neonatologia i opieka neonatologiczna*-zajęcia praktyczne,80 godzin i 4 punkty ECTS, praktyka zawodowa - 80 godzin i 2 punkty ECTS, *Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne* zajęcia praktyczne - 40 godzin i 2 punkty ECTS ,praktyka zawodowa -40 godzin i 1 punkt ECTS, *choroby wewnętrzne*-zajęcia praktyczne - 40 godzin i 2 punkty ECTS, praktyka zawodowa - 40 godzin i 1 punkt ECTS, *Chirurgia* -zajęcia praktyczne 40 godzin i 2 punkty ECTS, praktyka zawodowa 40 godzin i 1 punkt ECTS, *Psychiatria* zajęcia praktyczne-40 godzin i 2 punkty ETCS, praktyka zawodowa- 40 godzin i 1 punkt ETCS, *Anestezjologia i stany zagrożenia życia*- zajęcia praktyczne-40 godzin i 2 punkty ETCS, praktyka zawodowa-40 godzin i 1 punkt ETCS, *Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii*- zajęcia praktyczne - 40 godzin i 2 punkty ECTS. Ogółem na zajęcia praktyczne przeznaczona się 1100 godzin i 55 punktów ETCS, na praktykę zawodową – 1200 godzin i 30 punktów ETCS.

Program kształcenia zgodny z obowiązującym standardem (Rozporządzenie MNiSW dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r. Dz.U.2012.631). Liczba godzin w poszczególnych semestrach rozłożona jest następująco: I-800godz., ETCS – 30, w tym 160 godz. bez udziału nauczyciela, II -795 godz., ETCS-30, w tym 180 godz. bez udziału nauczyciela, III-760 godz.,ECTS 20, w tym 110 godz. bez udziału nauczyciela, IV-871godz., ETCS- 30, w tym 71 godz. bez udziału nauczyciela, V – 780 godz., ETCS-30,w tym 105 godz., bez udziału nauczyciela, VI – 755godz., ETCS – 30, w tym 125 godz. bez udziału nauczyciela. Szczegółowo godziny bez udziału nauczyciela są rozłożone następująco w poszczególnych semestrach, I – 160 godz., II-180 godz., III-110 godz., IV – 71godz., V – 105 godz., VI –125godz.

Analizując program kształcenia pod względem organizacyjnym dostrzeżono nierównomierne obciążenie studenta nauką. Z powyższej analizy wynika że student najbardziej obciążony jest w semestrze IV-871 godz., a najmniej w semestrze VI-755 godz.

Realizowany w uczelni program kształcenia nie obejmuje technik kształcenia na odległość.

Z przedstawionej powyżej analizy wynika, że student osiągnie wszystkie zakładane efekty kształcenia, a tym samym osiągnie właściwą strukturę kwalifikacji absolwenta.

Program zgodny z Rozporządzeniem MNiSW dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r. Dz.U.2012.631).

Program studiów pierwszego stopnia dla kierunku położnictwo dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2011/2012 obejmuje 3 lata (6 semestrów) -4870 godzin zajęć dydaktycznych (180ETCS), w tym :

- **225 godzin** teoretycznych kształcenia w grupie treści ogólnych, w tej grupie dodano Bezpieczeństwo i higiena Pracy w ilości – 15 godz,
- **815 godzin** teoretycznych kształcenia w grupie treści podstawowych,
- **3795 godzin** kształcenia w grupie treści kierunkowych,
- **w tym Uczelnia realizuje 1100 godzin zajęć praktycznych i 1200 godzin praktyk zawodowych.**

Ogółem bez udziału nauczyciela uczelnia realizuje 690 godzin.

Z przedmiotów dodatkowych Uczelnia wprowadziła: Ozonoterapię-35 godzin (20 wykładów i 15 godzin ćwiczeń, Nie przedstawiono efektów kształcenia z przedmiotu Ozonoterapia, brak również Karty przedmiotu.

Program kształcenia pod względem godzin, realizowanych przedmiotów jest zgodny ze standardem z dnia 12 lipca 2007 roku (Dz. U. Nr 164, poz. 1166, zał 83)).

Proces dydaktyczny jest realizowany poprzez kształcenie teoretyczne w formie wykładów, ćwiczeń, w tym w pracowniach umiejętności, seminariów oraz poprzez kształcenie praktyczne w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Realizowany w uczelni program kształcenia nie obejmuje technik kształcenia na odległość

Ćwiczenia są formą nawiązującą do wykładów, wzbogacają proces dydaktyczny o elementy samodzielnego rozwiązywania problemów, samodzielnego studiowania, zbierania i analizowania materiału przybliżającego do treści wykładów, czy samodzielnego przygotowywania prezentacji. Pozwalają one na prowadzenie dyskusji, możliwości zadawania pytań. Ćwiczenia organizowane w pracowniach umiejętności położniczych, pozwalają studentom na osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności w warunkach symulowanych. Czynności położnicze w zakresach pielęgnacji, obserwacji, udziału w czynnościach diagnostycznych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych wykonywane w warunkach naturalnych pod nadzorem i kierunkiem nauczyciela akademickiego prowadzone w formie zajęć praktycznych przybliżają studenta do osiągnięcia coraz większej samodzielności.

Kontynuowaniem osiągniętych efektów kształcenia jest obowiązkowy udział studenta w praktykach zawodowych. Kształtowanie umiejętności praktycznych odbywa się poprzez kształcenie praktyczne realizowane w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, które planowane są w zblokowanych zajęciach po zrealizowanych treściach kształcenia teoretycznego. Z każdego przedmiotu, do którego przypisana jest forma zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, student realizuje najpierw zajęcia praktyczne prowadzone pod kierunkiem i nadzorem nauczyciela akademickiego, a następnie praktykę zawodową. Praktyki zawodowe są obowiązkowe i realizowane na podstawie porozumień z podmiotami udzielającymi świadczenia zdrowotne lub innymi podmiotami prawnymi o profilu

odpowiadającym osiągnięciu efektów kształcenia założonych w programie. Zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa odbywają się w oparciu o harmonogram sporządzony przez specjalistę d.s. w zakresie spraw administracyjnych –koordynatora praktyk. Przebieg zajęć praktycznych i praktyk zawodowych jest dokumentowany. Każdy student otrzymuje dziennik zajęć praktycznych i praktyk zawodowych - Wykaz umiejętności do zaliczenia podczas ćwiczeń w pracowni umiejętności położniczych, zajęć praktycznych i praktyki zawodowej, w którym znajdują się pisemne potwierdzenia zrealizowanego kształcenia praktycznego.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się m.in. w: Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. L. Perzyny w Kaliszu, wieloprofilowym, specjalistycznym podmiocie leczniczym zapewniającym realizację efektów kształcenia Grupowej Praktyce Położnych Środowiskowo-Rodzinnych „Osesek” s.c. w Kaliszu.

Prowadzona jest systematycznie ocena i monitorowanie placówek, w których student odbywa zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, w oparciu o opracowane kryteria oceny placówek kształcenia praktycznego. Oceny dokonuje Zespół do spraw wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia na Wydziale Medycznym kierunku Położnictwo. Kształcenie praktyczne odbywa się w oparciu o Regulamin Praktyk Zawodowych będący załącznikiem do Zarządzenia nr 4/IV/2013 z dn. 15.01.2013 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu (załącznik nr 9 do Raportu samooceny) oraz o Regulamin przebiegu kształcenia praktycznego – zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla kierunku Położnictwo. Baza kształcenia praktycznego jest systematycznie weryfikowana pod kątem możliwości osiągnięcia efektów kształcenia, w aspektach: wyposażenia w aparaturę, sprzęt, nowoczesne technologie oraz udziału pracowników w przebiegu praktycznej nauki zawodu z uwzględnieniem ich kwalifikacji i doświadczenia zawodowego. Prowadzenie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w placówkach medycznych przygotowuje absolwenta kierunku Położnictwo do współpracy z personelem medycznym, rozpoznawania czynników wpływających na reakcje własne i pacjentów, samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodu położnej. Kształcenie praktyczne znajduje swe udokumentowanie w tzw. dzienniczku, zawierającym wykaz efektów kształcenia, które student musi osiągnąć, aby otrzymać stosowne zaliczenia, co w efekcie przekłada się na zdobycie punktów ECTS. Uchwałą Senatu nr 413/2012 z 30.08.2012r., określona została liczba studentów uczestnicząca w poszczególnych formach zajęć:

- wykłady wspólnie dla całego roku, ćwiczenia dla 25-30 osób, ćwiczenia w pracowni umiejętności dla 6-8 osób, seminaria dla 10-15 osób, lektorat języków obcych dla 15-25 osób, zajęcia praktyczne dla 6-8 osób.

Punkty ETCS zostały przypisane zgodnie z obowiązującymi przepisami (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U. z 2011 r.Nr 201, poz. 1187) oraz (Rozporządzenie MNiSW dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r. Dz.U.2012.631). W planie studiów punkty ETCS zostały przypisane poszczególnym zajęciom teoretycznym i praktycznym. Zgodnie ze standardem przyznano: w obszarze nauk podstawowych (A) – 480 godzin i 16 punktów ETCS, w obszarze nauk społecznych (B) – 480 godzin i 16 punktów ETCS, w obszarze nauk w zakresie podstaw opieki położniczej (C) - 600 godzin i 24 ETCS, - w obszarze nauk w zakresie opieki specjalistycznej (D):860 godzin i 34 ETCS, zajęciom praktycznym-55 ETCS i praktykom zawodowym-30 ETCS. Od roku akademickiego

2006/2007 w PWSZ w Kaliszu jest stosowany Europejski System ECTS. Obecnie stosowany system punktów określa zarządzenie Rektora PWSZ w Kaliszu nr 43/IV/2012 z dnia 21.12.2012r. w sprawie Uczelnianego Systemu Punktów Zaliczeniowych ECTS. Opisany przez to Zarządzenie system punktów ECTS, jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa a w szczególności z: ustawą prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 164, poz. 365, z późniejszymi zmianami), rozporządzeniem MNiSW w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. (Dz. U. Nr 253, poz.1520), rozporządzeniem MNiSW w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku studiów i poziomie kształcenia z dnia 5 października 2011 r. (Dz. U. Nr 243, poz. 1445), rozporządzeniem MNiSW w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz. U. Nr 201, poz. 1187) oraz zgodne ze standardami Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów – European Credit Transfer System (ECTS) i regulaminem studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu. W Szkole utworzono stanowisko Uczelnianego Koordynatora Punktów ECTS, którego zadaniem jest czuwanie nad prawidłowością i spójnością uczelnianego systemu ECTS realizowanego przez poszczególne wydziały. Do zadań powołanych Wydziałowych Koordynatorów ECTS należy współpraca z Uczelnianym Koordynatorem ECTS oraz doradzanie studentom w kwestiach dotyczących konstruowania ścieżki toku studiów, w tym dla studentów realizujących część studiów w uczelni partnerskiej w kraju i zagranicą.

Wszystkim elementom programu studiów prowadzonych w uczelni przypisuje się punkty zaliczeniowe (liczba punktów za przedmiot musi być całkowita). Punkty zaliczeniowe odzwierciedlające realny czas pracy studenta (udział w zajęciach z nauczycielem akademickim, bieżące przygotowanie do zajęć, przygotowanie do egzaminu/zaliczenia) są przyznawane po uzyskaniu zaliczenia lub zdaniu egzaminu i nie są zależne od ich oceny. Jeden punkt ECTS odpowiada 30 godzinom pracy studenta. Studentów obowiązuje semestralny system rozliczenia zaliczeń i egzaminów i przyznania punktów ECTS. Od roku akademickiego 2013/2014 wyniki zaliczeń i egzaminów wpisywane są do elektronicznego systemu Uczelnianego Systemu Obsługi Studenta (USOS), protokołów w systemie USOSweb, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów. Proces kształtowania umiejętności i kompetencji społecznych jest udokumentowany w Dzienniczku – wykazie umiejętności do zaliczenia podczas realizacji ćwiczeń w pracowni umiejętności połączonych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Każdy student przed rozpoczęciem kształcenia praktycznego jest zapoznany przez Opiekuna Roku z Regulaminem przebiegu kształcenia praktycznego, co dokumentuje oświadczeniem w Dzienniczku składając datę i podpis. Regulamin przebiegu kształcenia praktycznego znajduje się w Dzienniczku co umożliwia ciągły dostęp studenta do jego zapisów. Ponadto Dzienniczek zawiera :

- szczegółowy wykaz zakresu kształcenia z podstaw opieki położniczej i opieki specjalistycznej z liczbą godzin i przypisanymi punktami ECTS,
- kryteria oceny umiejętności praktycznych oraz poziomy wykonania czynności,
- karty indywidualnych zaliczeń w pracowni umiejętności połączonych ze szczegółowym wykazem umiejętności,
- karty indywidualne z przebiegu zajęć praktycznych ze wskazaniem semestru, liczby godzin, miejsca realizowania zajęć praktycznych i terminów ich realizacji, zaliczenia umiejętności wg wykazu efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie z obowiązującym standardem,

-karty indywidualne z przebiegu praktyk zawodowych ze wskazaniem semestru, liczby godzin, miejsca realizowania zajęć praktycznych i terminów ich realizacji, zaliczenia umiejętności wg wykazu efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie z obowiązującym standardem.

W Dzienniczku student dokumentuje również objęty standardem wykaz nabytych umiejętności: przeprowadzenia 100 badań prenatalnych, sprawowania nadzoru nad 40 rodzącymi, przyjęcia 40 porodów, aktywnego udziału w porodach miednicowych, kontroli na 40 kobietami z powikłaniami w trakcie ciąży, porodu i porożu, sprawowania nadzoru i opieki nad 40 ciężarnymi i 100 położnicami i zdrowymi noworodkami, sprawowania opieki i prowadzenia obserwacji nad noworodkami niedonoszonymi, przenoszonymi, z niską masą urodzeniową i chorymi, sprawowania opieki nad kobietami z objawami patologicznymi. Każdy student może zapoznać się z wymaganymi efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz procesem dydaktycznym opisanym w kartach przedmiotów. Karty przedmiotów są udostępnione dla studentów w Bibliotece wydziałowej, a plany studiów wywieszane na tablicy ogłoszeń. W Dzienniczku znajduje się pełny wykaz efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Egzamin dyplomowy odbywa się po uzyskaniu przez studenta wszystkich zaliczeń i wymaganych punktów ECTS zobligowanych planem studiów. Przebieg egzaminu dyplomowego określa Regulamin przebiegu egzaminu dyplomowego. Składa się z dwóch części: praktycznej i teoretycznej – testu i obrony pracy dyplomowej. Część praktyczna odbywa się w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im L. Perzyny w Kaliszu w Oddziale Położniczo-Ginekologicznym: student losuje zadanie egzaminacyjne w Oddziale Patologii Ciąży, Bloku Porodowym, Położnictwie lub Ginekologii. W zadaniu praktycznym sprawuje opiekę nad pacjentką wykonując czynności określone efektami kształcenia i dokumentuje je w procesie pielęgnowania. Dokumentacja przebiegu egzaminu dyplomowego stanowi załącznik do Regulaminu (11 załączników). Komisje Egzaminacyjne powołuje Dziekan Wydziału.

Regulamin studiów uprawnia Dziekana wydziału do przyznania wnioskującemu studentowi, który ukończył pierwszy rok studiów, indywidualnej organizacji studiów na semestr lub rok akademicki. Dotyczy to studentów wyróżniających się dobrymi wynikami w nauce, samodzielnie wychowujących dzieci, będących w trudnej sytuacji życiowej, będących osobami niepełnosprawnymi, osiągających wybitne wyniki sportowe, równolegle studiujących na innych kierunkach studiów oraz wybranych do kolegialnych organów Uczelni. Indywidualna organizacja studiów nie stanowi podstawy do przedłużenia lub skrócenia planowanego terminu ukończenia studiów.

Studenci niepełnosprawni, zgodnie z regulaminem studiów mogą ubiegać się w Uczelni o:

- dostosowania form zaliczeń i egzaminów do możliwości studenta w zależności od stopnia i rodzaju niepełnosprawności,
- indywidualizację toku studiów,
- dostosowanie zajęć z wychowania fizycznego,
- korzystanie z pomocy asystenta studenta niepełnosprawnego.

Opiekę nad studentami niepełnosprawnymi sprawuje Pełnomocnik Rektora d.s. Osób Niepełnosprawnych.

Na kierunku Położnictwo nie zarejestrowano osoby niepełnosprawnej.

2. Program kształcenia jest spójny, zawiera wymagane proporcje aktywnych form zajęć. Jest możliwe osiągnięcie założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych w programie kształcenia do przedmiotów. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość,

W czasie akredytacji na kierunku Położnictwo nie odbywały się zajęcia dydaktyczne, więc nie była możliwa hospitacja zajęć.

Zalecenia z poprzedniej wizytacji:

- na studiach stacjonarnych:
  - uzupełnienie planu kształcenia (na rok 2006/2007) o godziny do realizacji praktyk zawodowych,
  - uzupełnienie programu kształcenia (na rok 2007/2008) o treści z przedmiotów: „język obcy”, „wychowanie fizyczne”, „technologia informacyjna” i „bezpieczeństwo i higiena pracy”,
  - zredukowanie wymiaru godzin samokształcenia (w planach, dla studentów studiów stacjonarnych, na rok 2007/2008) do poziomu określonego w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r.
- na studiach pomostowych:
  - uzupełnienie planu kształcenia o godziny do realizacji praktyk zawodowych,
  - uzupełnienie programu o treści do realizacji poszczególnych praktyk Zawodowych

Uczelnia wprowadziła stosowne zmiany w planach dla studentów rozpoczynających naukę w roku akademickim 2011/2012 dostosowując do obowiązujących przepisów prawnych (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r.). Planów studiów pomostowych nie przedstawiono z powodu braku studentów w tej formie kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Czas trwania kształcenia na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku położnictwo jest zgodny z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia, na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia tzw. pomostowych jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów dla pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną kształcą w zawodzie pielęgniarki i położnej oraz obowiązującymi standardami. Program kształcenia umożliwia osiągnięcie określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, ponieważ treści kształcenia i czas trwania zajęć zostały prawidłowo dobrane w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego z przedmiotów. Nakład pracy studenta formalnie jest oszacowany prawidłowo i jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, weryfikacja nakładu pracy studenta w przedstawionym programie nie budzi wątpliwości. Należy opracować efekty kształcenia do przedmiotu oraz kartę przedmiotu do Ozonoterapii.

2. Program kształcenia jest spójny, zawiera wymagane proporcje aktywnych form zajęć. Jest możliwe osiągnięcie założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przypisanych w programie kształcenia do przedmiotów. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość,

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Kadra nauczająca jest odpowiednia dla realizacji programu kierunku położnictwo. Jest ona oparta na grupie nauczycieli akademickich wywodzących się w przeszłości ze szkolnictwa zawodowego pomaturalnego, osoby te są odpowiedzialne za nauczanie praktyczne zawodu. Nauczyciele akademicy tworzący minimum kadrowe zapewniają pełne możliwości oferty dydaktycznej dla studentów kierunku położnictwo. Osoby będące w minimum kadrowym posiadają znaczący dorobek naukowy, realizowany zarówno w jednostce ocenianej, jak również w jednostkach będących w strukturach Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w § 14 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn zm.), tj.: *Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunkach „pielęgniarstwo” i „położnictwo” stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych i posiadających udokumentowany dorobek praktyczny.* oraz § 13 pkt. 1, tj.: *„Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 14, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów”* a także § 13 pkt. 2, tj.: *„Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra”*.

Liczba pracowników naukowo – dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji danego programu

Kadra nauczycieli akademickich tworząca minimum kadrowe jest w większości zatrudniona od 8-10 lat, zwłaszcza dotyczy to osób związanych z ośrodkiem akademickim w Poznaniu. Jest w pełni zapewniona stabilność składu kadry tworzącej minimum kadrowe uczelni.

2. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry nauczającej, a w szczególności osób zaliczonych do minimum kadrowego są odpowiednie dla realizacji programu kierunku „położnictwo”. Kształcenie oparte jest w dużym stopniu na grupie nauczycieli akademickich wywodzących się w przeszłości ze szkolnictwa zawodowego pomaturalnego, osoby te są odpowiedzialne za nauczanie praktyczne zawodu. Osoby te są gwarantem wysokiej jakości nauczania przedmiotów o charakterze niezawodowym,

pozwalają na rozszerzenie oferty dydaktycznej o wiedzę związaną z przedmiotami ogólnymi oraz o wiedzę o charakterze praktyki klinicznej.

Minimum kadrowe ocenianego kierunku stanowi 5 samodzielnych pracowników i dwie osoby z grupy doktorów. Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, należy stwierdzić, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. Zm

Zajęcia z poszczególnych przedmiotów są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających wykształcenie i specjalizację zgodną z obszarami wiedzy, dziedzin nauki oraz dyscyplin naukowych reprezentowanych przez poszczególne osoby. Pozwala to na przekazanie wiedzy z uwzględnieniem szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów. Dobór kadry nauczającej jest prawidłowo przeprowadzony przez Władze Uczelni.

3. Uczelnia wspiera rozwój zawodowy nauczycieli m. in. poprzez refundowanie części kosztów prowadzenia przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego, a także opiniowania na tytuł profesora w oparciu o umowę lub porozumienie zawarte z inną uczelnią akademicką realizującą w/w proces awansu. Inną formą jest dofinansowanie w formie stypendium z własnego funduszu stypendialnego, który uczelnia utworzyła z planowanego zysku oraz dofinansowanie do przeprowadzonych badań z własnego funduszu na które uczelnia corocznie w planie rzeczowo – finansowym przeznacza ogółem 100 tys. zł. na prowadzenie badań w ramach wydziałów. Prowadzenie właściwej polityki kadrowej to jeden z priorytetów Uczelni oraz Wydziału. Uczelnia podkreśla, że odpowiednie dla kierunku kwalifikacje zawodowe danej osoby, jej dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny, uprawnienia pedagogiczne (instruktor, lektor, wykładowca) oraz jej stopień zaangażowania się w pracę dydaktyczną mogą w znacznym stopniu przesądzać o uzyskiwaniu zakładanych celów i efektów kształcenia. Zatrudnianie osób na poszczególne stanowiska odbywa się zgodnie z obowiązującą w Uczelni procedurą opartą na postępowaniu konkursowym (tryb i warunki postępowania konkursowego przy zatrudnianiu nauczycieli akademickich reguluje Statut Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu Uczelnia deklaruje długofalowe plany pozyskiwania całkowicie własnych nauczycieli akademickich ze stopniami naukowymi, w ramach, których pomaga nauczycielom w przygotowaniu prac kwalifikacyjnych, czego przykładem jest wypromowanie w Wydziale Medycznym w omawianym okresie 9 „miejscowych” doktorów.

Załącznik nr 5 - Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe. Cz. II. Pozostali nauczyciele akademicy);

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

W czasie akredytacji na kierunku Położnictwo nie odbywały się zajęcia dydaktyczne, więc nie była możliwa hospitacja zajęć.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji jest odpowiednia do osiągnięcia założonych celów kształcenia i efektów realizacji kształcenia na kierunku położnictwo.

2) Zajęcia z poszczególnych przedmiotów są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających wykształcenie i specjalizację zgodną z obszarami wiedzy, dziedzin nauki oraz dyscyplin naukowych. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. Zm

3) Uczelnia wspiera rozwój zawodowy nauczycieli m. in. poprzez refundowanie części kosztów prowadzenia przewodu doktorskiego lub habilitacyjnego, a także opiniowania na tytuł profesora w oparciu o umowę lub porozumienie zawarte z inną uczelnią akademicką realizującą w/w proces awansu.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

PWSZ w Kaliszu prowadzi swoją działalność w kilku obiektach na terenie miasta: gmach główny i Rektorat znajduje się przy ul. Nowy Świat 4, Collegium Novum, ul. Nowy Świat 4 a Collegium Medicum, ul. Kaszubska 13, Centrum Dydaktyczno-Sportowe, ul. Poznańska 201-205, w którym to Centrum Dydaktyczno-Sportowym znajdują się budynki: Collegium Oecologicum, budynek laboratoryjno-dydaktyczny „Pawilon D”, Collegium Mechanicum, obiekty sportowe uczelni, budynek integracyjno-rekreacyjny dla studentów i pracowników „Chata Polska”, dom gościnny „Wojaczek” z 33 miejscami noclegowymi. Sale wykładowe i laboratoria komputerowe, Akademicka Poradnia Zdrowia, Dom Studenta „Bulionik” znajdują się przy ul. Łódzka 149-153.

Wydział Medyczny mieści się w budynku dawnej Państwowej Szkoły Pielęgniarskiej. W budynku tym znajduje się 5 sal wykładowych (aula na 134 miejsca i 4 sale na: 84, 110, 113 i 130 miejsc), 12 sal seminaryjnych mieszczących od 24 68 miejsc) i 2 pracownie anatomii człowieka (25 i 45 miejsc), 3 pracownie ratownictwa medycznego (10-16 miejsc), pracownia biochemii i biofizyki (15 miejsc), pracownia językową (24 miejsca), pracownia higieny (10 miejsc), 2 pracownie umiejętności pielęgniarskich (16-30 miejsc), 2 gabinety zabiegowe dla pracowni umiejętności pielęgniarskich (10-22 miejsca), pracownia ozonoterapii (16 miejsc) oraz kilka innych pracowni do zajęć na innych kierunkach studiów np. pokój badań położniczo-ginekologicznych, pracownia cytologii i ultrasonografii, pracownia biomechaniki i biofizyki, pracownia kosmetologii, pracownia farmakologii, receptury kosmetyku i form kosmetyku, laboratorium biologii medycznej i pracownia informatyczna, pracownia fizykoterapii. Masażu, kinezyterapii i masażu, laboratorium biochemii, biologii medycznej, chemii kosmetycznej, pracownia hydroterapii.

W budynku tym znajduje się również biblioteka z czytelnią i studencki bufet.

Prawie wszystkie sale wykładowe i seminaryjne wyposażone są w projektory multimedialne, komputery, ekrany elektryczno-stacjonarne, rzutnik pisma, tablice ścienne lub przenośne, zestaw nagłaśniający.

Sale ćwiczeniowe w zależności od przeznaczenia wyposażone są w odpowiedni sprzęt. Odnosząc się do sal, w których realizowane są zajęcia na kierunku położnictwo należy podkreślić:

- dobre wyposażenie pracowni językowej (tablica sucho-ścieralna, zestaw dydaktyczny do nauki języków obcych z 24 słuchawkami i magnetofonem, telewizor LED 60" z DVD),
- dobre wyposażenie pracowni informatycznej wykorzystywane do nauczania statystyki na studiach drugiego stopnia,
- dobre wyposażenie pracowni ratownictwa medycznego zapewniające osiągnięcie efektów kształcenia z podstawowych zabiegów reanimacyjnych,
- dobre wyposażenie pracowni do ozonoterapii – przedmiot prowadzony ponad wymagania standardowe na studiach pierwszego stopnia,

Całkowita powierzchnia sal ćwiczeniowych wynosi blisko 1200 m², a pracownie w zależności od profilu ćwiczeń mieszczą od 2 do 45 studentów. Wszystkie pracownie, laboratoria i pokoje- gabinety zabiegowe wyposażone są w odpowiedni dla potrzeb ćwiczeniowych sprzęt podstawowy i specjalistyczny oraz środki nietrwałe.

Wyposażenie Pracowni Umiejętności Położniczych obejmuje: Łóżka szpitalne dla dorosłego 3, łóżko porodowe, szafki przy łóżkowe 3, łóżeczko noworodkowe, stolik do pielęgnacji noworodka, Inkubator, detektor tętna, fotel ginekologiczny, waga lekarska, wanienki do kąpieli niemowlęcia, piłka „fasola”, stoliki zabiegowe, kozetka lekarska, szafy na sprzęt i leki, stoliki zabiegowe, fantomy osoby dorosłej do pielęgnacji 3, fantomy położnicze 2, fantom do badań fizykalnych, fantomy noworodka do pielęgnacji i podstawowej opieki medycznej, fantom niemowlęcia do podstawowej opieki medycznej, fantom do resuscytacji krążeniowo – oddechowej, fantom noworodka do resuscytacji, model główki noworodka do kaniulacji naczyń żylnych, model macierzyński do badania chwytami Leopolda, model płodu demonstrujący ułożenia odgięciowe, model do oceny stopnia rozwarcia szyjki macicy, model rozwoju płodu, model podziału zygoty, model miednicy kostnej, model do nauki szycia krocza, ramię do nauki wstrzyknień dożylnych, fantom pośladków do nauki iniekcji domięśniowych, fantom ramię do wstrzyknień podskórnych i domięśniowych, fantomy do nauki cewnikowania żeński i męski, model piersi do nauki samobadania, miednicomierze, aparaty do pomiaru ciśnienia tętniczego, stetoskopy położnicze, glukometry. Drobnny sprzęt medyczny, sprzęt jednorazowego użycia (kanikule dożylnie, igły, strzykawki, cewniki, zgłębniki, wzierniki itp.), narzędzia w zestawach i pojedyncze, materiał opatrunkowy, bielizna pościelowa, jednorazowa, leki, płyny infuzyjne, preparaty dezynfekcyjne oraz inne zapewniające realizację efektów kształcenia.

W pracowni położniczej brakuje: fantomu do badań ginekologicznych, zestawu do odciągania pokarmu, oraz sprzętu audiowizualnego.

Realizacja procesu dydaktycznego na kierunku położnictwo wymaga także udziału w nim zakładów opieki zdrowotnej. Umowy na prowadzenie kształcenia praktycznego PWSZ w Kaliszu zawarła z 15 podmiotami takimi jak:

- Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny ul. Poznańska 79; 62-800 Kalisz(umowa na czas określony)

- Wojewódzki Szpital Zespolony ul. Szpitalna 45; 62-504 Konin(umowa na czas nieokreślony)
- Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej ul. Limanowskiego 20/22; 63-400 Ostrów Wielkopolski (umowa na czas określony)
- Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy; 62- 872 Godziesze Małe(umowa na czas nieokreślony)
- Pleszewskie Centrum Medyczne Sp. z o.o., ul. Poznańska 125 a ,63-300 Pleszew(umowa na czas nieokreślony)
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Poliklinika” Sp. z o.o., ul. Kordeckiego 34 ; 62-800 Kalisz(umowa na czas określony)
- Zakład Opieki Zdrowotnej „Puls” Przychodnia Medycyny Rodzinnej ul. Polna 29, 62-800 Kalisz (umowa na czas określony)
- Dom Pomocy Społecznej ul. Winiarska 26; 62-800 Kalisz(umowa na czas nieokreślony)
- Żłobek Nr 3 w Kaliszu ul. Bogumiła i Barbary 14 Perzyny ul. Poznańska 79; 62-800 Kalisz (umowa na czas określony)
- Szkoła Podstawowa Nr 9 w Kaliszu ul. Żwirki i Wigury 13 (porozumienie na czas określony)
- Szkoła Podstawowa Nr 11 w Kaliszu ul. Pomorska 7(porozumienie na czas określony)
- Gimnazjum Nr 1 w Kaliszu ul. Juliana Tuwima 4(porozumienie na czas określony)
- Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska „Kaliniec”. s. c. ul. Młynarska 16A, 62-800 Kalisz(umowa na czas określony)
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ewa Węgier –Szewczyk ul. Graniczna 76K, 62-800 Kalisz (umowa na czas określony)

Zakres kształcenia zawodowego jest przede wszystkim skoncentrowany na realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im L. Perzyny w Kaliszu w Oddziale Położniczo-Ginekologicznym (86 łóżek), gdzie udzielane są świadczenia zdrowotne w oddziałach: Patologii Ciąży (21 łóżek.), Bloku Porodowym z sześcioma oddzielnymi salami porodowymi i salą operacyjną, Położnictwie(40 łóżek.) w systemie rooming-in, Ginekologii (25 łóżek.) z blokiem operacyjnym. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w grupach 5-7 studentów. Oddział zatrudnia 59 położnych, w tym 8 mgr położnictwa, 2 dr n.med., 17 licencjatów położnictwa, 5 specjalistek w dziedzinie opieki okołoporodowej. W Oddziale prowadzone jest poradnictwo laktacyjne przez 2 certyfikowanych doradców laktacyjnych.

W PWSZ w Kaliszu funkcjonują dwie biblioteki: Uczelniana i Wydziałowa. Biblioteka Uczelniana pracuje w programie bibliotecznym SOWA 2 i oferuje dostęp do katalogu online oraz pakietu usług ułatwiających komunikację i sprawne korzystanie z biblioteki (zdalna rezerwacja, składanie zamówień oraz prolongata, elektroniczne powiadomienia o terminach zwrotu, formularze zapytań, e-elearningowe szkolenia, zdalny dostęp do zbiorów elektronicznych. Informacja o bibliotece i zbiorach udostępniana jest na stronie internetowej Biblioteki.

Struktura organizacyjna Biblioteki określona jest przez tematyczny podział piśmiennictwa (według dziedzin odpowiadających kierunkom studiów) oraz strukturę Uczelni W skład struktury organizacyjnej wchodzi następujące agendy obsługujące czytelników:

Biblioteka Główna (pełniąca jednocześnie funkcję Biblioteki Wydziału Zarządzania), Biblioteka Wydziału Politechnicznego, Biblioteka Wydziału Medycznego oraz Wydziału Rehabilitacji i Sportu, Ośrodek Informacji Patentowej i Archiwum Uczelniane.

Strukturę tematyczną księgozbioru określają kierunki i specjalności realizowane w Uczelni. Stan ilościowy zbiorów wynosi 126 tys. vol. książek drukowanych, ponad 28 tys. książek w wersji elektronicznej, 787 jednostek zbiorów specjalnych (płyty CD i DVD, materiały kartograficzne, ikonografia, normy) oraz bogaty zbiór czasopism w formie tradycyjnej i elektronicznej - 393 tytuły czasopism w prenumeracie bieżącej oraz 9,5 tys. czasopism elektronicznych. W Bibliotece Uczelnianej dostępnych jest ogółem 46.615 dokumentów elektronicznych, zawartych w 92 bazach danych dostępnych online (w sieci bibliotecznej) i na platformie edukacyjnej e-Akademia. W ramach programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego *Wirtualna Biblioteka Nauki* Uczelnia posiada dostęp do baz: EBSCO, Elsevier (Science Direct), Nature, Science, Scopus, Springer, Web of Knowledge (Web of Science - Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED)); Social Sciences Citation Index (SSCI); Arts & Humanities Citation Index (A&HCI); Conference Proceedings Citation Index- Science (CPCI-S); Conference Proceedings Citation Index- Social Science & Humanities (CPCI-SSH), Journal Citation Reports, Medline), Wiley Online Library, Oxford University Press, Cambridge University Press, Knovel, ProQuest, IEEE, EMIS, GMID, OECD. Ponadto Biblioteka prenumeruje bazy: ibuk, InforLEX Biblioteka, Lex Omega, Integram -Elektrotechnika, Integram -Budownictwo, LEX: badania nieniszczące (Polski Komitet Normalizacyjny). Biblioteka posiada ponadto kolekcję baz na płytach CD.

Pakiet prenumerowanych baz medycznych obejmuje: *Polską Bibliografię Lekarską*, TezMeSH, *Problemy Pielęgniarstwa* oraz bazy na platformie EBSCO, w tym Medline, Health Source: Consumer Edition, Health Source: Nursing/Academic Edition, AHFS Consumer Medication Information i PROQUEST (CBCA Complete: Health & Medicine, Pharmaceutical News Index, ProQuest Career and Technical Education: Health & Medicine, ProQuest Dissertations & Theses A&I: Health & Medicine, ProQuest Family Health, ProQuest Health & Medical Complete, ProQuest Health Management, ProQuest Nursing & Allied Health Source, ProQuest Research Library: Health & Medicine).

Biblioteka opracowuje i udostępnia ponadto informacje o ogólnodostępnych bazach medycznych, m.in. Medline PubMed, PubMed Central, Europe PubMed Central, Medline Plus, Free Medical Journals.

W zakresie pozyskiwania zbiorów, obsługi studentów oraz wypożyczeń międzybibliotecznych Biblioteka Uczelniana współpracuje z 40 bibliotekami o profilu ogólnym i specjalnym.

Ze strony internetowej Biblioteka zapewnia ponadto dostęp do zasobów 110 bibliotek cyfrowych zrzeszonych w Federacji Bibliotek Cyfrowych oraz do informacji o zbiorach innych bibliotek, m.in. za pośrednictwem KaRo (Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich) i NUKAT-u (Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny).

Biblioteka dysponuje 422 stanowiskami czytelnickimi, w tym 117 dostosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych, 212 komputerami z dostępem do Internetu (w tym WiFi).

Biblioteka posiada udogodnienia dla osób niepełnosprawnych: ergonomiczne stoliki, z możliwością korzystania przez osoby na wózkach inwalidzkich, krzesła z regulacją wysokości siedziska, na stanowiskach komputerowych, dla potrzeb osób niedowidzących regulacja wielkości czcionki poprzez ustawienia systemowe i zainstalowane skrypty, samoobsługowa wrzutnia książek oraz kioski internetowe dostosowane dla osób na wózkach inwalidzkich, podjazdy do budynków.

Biblioteka Wydziału Medycznego oraz Wydziału Rehabilitacji i Sportu - usytuowana jest przy ul. Kaszubskiej 13 i zajmuje powierzchnię ok. 188 m². W bibliotece wyodrębniona jest

czytelnia. Biblioteka Wydziału Medycznego otwarta jest od poniedziałku do czwartku w godzinach od 8.00 do 16.00 oraz w piątki w godzinach od 10.00 do 18.00 ponadto ze względu na prowadzenie studiów niestacjonarnych - pomostowych biblioteka otwarta jest również w sobotę od godziny 10.00 do 14.00.

Biblioteka gromadzi i udostępnia zbiory dla potrzeb studentów i pracowników wszystkich kierunków i specjalności w tym encyklopedie ogólne i specjalne, słowniki językowe i rzeczowe (medyczne), wydawnictwa informacyjne, atlasy anatomiczne itp. oraz piśmiennictwo z zakresu medycyny ogólnej, położnictwa, ratownictwa medycznego, pielęgniarstwa, kinezyterapii i fizjoterapii oraz biochemii, farmakologii, onkologii, psychiatrii, rehabilitacji medycznej, elektrokardiologii, fizjologii i patofizjologii, ratownictwa medycznego, ochrony zdrowia. Studenci kierunków medycznych mają do dyspozycji księgozbiór podręczny oraz zbiór magazynowy. Księgozbiór medyczny stanowi ok. 40 % całości zbioru. Zasoby biblioteki obejmują ok. 25 tys. woluminów. Księgozbiór jest sukcesywnie rozbudowywany poprzez zakupy i dary zgodnie z potrzebami dydaktycznymi. Przeważają pozycje dotyczące pielęgniarstwa i medycyny w tym również medycyny ratunkowej. Dopelnienie zbioru stanowią medyczne czasopisma naukowe (bieżące) oraz roczniki retrospektywne. Biblioteka gromadzi 55 tytułów czasopism w tym 10 zagranicznych: „Acta Balneologica”, „Anestezjologia i Ratownictwo”, „Beauty Forum”, „Body Life”, „Ból”, „Chirurgia Polska”, „Dermatologia Estetyczna”, „Fizjoterapia”, „Fizjoterapia Polska”, „Forum Medycyny Rodzinnej”, „Geriatrya”, „Gerontologia Polska”, „Ginekologia Polska”, „Kardiologia Polska”, „Magazyn Pielęgniarki i Położnej”, „Medycyna Estetyczna”, „Medycyna Paliatywna”, „Medycyna po Dyplomie”, „Medycyna Praktyczna – Chirurgia”, „Medycyna Praktyczna - Ginekologia i Położnictwo”, „Medycyna Praktyczna – Pediatria”, „Medycyna Praktyczna – Psychiatria”, „Medycyna Praktyczna - Onkologia”, „Medycyna Praktyczna”, „Medycyna Sportowa”, „Na Ratunek”, „Niepełnosprawność i Rehabilitacja”, „Ortopedia, Traumatologia, Rehabilitacja”, „Pielęgniarstwo Polskie”, „Pielęgniarstwo XXI wieku”, „Polish Journal of Cosmetology”, „Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne”, „Położna”, „Postępy Rehabilitacji”, „Praktyczna Fizjoterapia i Rehabilitacja”, „Problemy Pielęgniarstwa”, „Psychiatria”, „Psychiatria Polska”, „Psychoterapia”, „Rehabilitacja Medyczna”, „Rehabilitacja w Praktyce”, „Reumatologia”, „Wychowanie fizyczne i zdrowotne”, „Zdrowa żywność – zdrowy styl życia”, „Zdrowie Publiczne”, „European Journal of Internal Medicine”, „Internal Medicine Journal”, „International, Journal of Nursing Practice”, „Journal of Advanced Nursing”, „Obstetrics, Gynecology and Reproductive Medicine”, „American Journal of Obstetrics & Gynecology”, „Physicalische Medizin”, „Resuscitation”, „Physiotherapy”, „The Journal of Medical Ethics”, „Krankengymnastik – Zeitschrift für Physiotherapeuten”.

Biblioteka oferuje dostęp do specjalistycznych źródeł elektronicznych – na płytach CD i online. Na podstawie umowy z Główną Biblioteką Lekarską im. Stanisława Konopki w Warszawie Biblioteka posiada dostęp do systemu informacji GBL, w tym retrospektywnej i bieżącej *Polskiej Bibliografii Lekarskiej*.

Czytelnia wyposażona jest w 21 stanowisk komputerowych z dostępem do internetu oraz 35 stanowisk do nauki, które umożliwiają swobodną pracę z książką. Dostępne są 83 bazy elektroniczne, m.in.: Polska Bibliografia Lekarska, Medline, EBSCO, Springer, Science Direct (Elsevier), Web of Knowledge, Knovel, ProQuest, ibuk, Emerald. Do dyspozycji studentów jest również kserokopiarka samoobsługowa.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

Baza dydaktyczna Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu zapewnia odpowiednie warunki do prawidłowej realizacji efektów kształcenia, które są możliwe do osiągnięcia w warunkach kształcenia teoretycznego oraz warunkach kształcenia praktycznego realizowanych w zakładach opieki zdrowotnej. Należy podkreślić brak dostatecznego wyposażenia pracowni umiejętności położniczych, co może utrudniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia na kierunku położnictwo.

Dobór placówek, w których prowadzone jest kształcenie praktyczne do celów kształcenia i założonych efektów kształcenia należy uznać za prawidłowy. Zakłady kształcenia praktycznego dobrane są zgodnie z ustalonymi kryteriami i umożliwiają osiągnięcie celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą zawarcie umów z podmiotami realizującymi kształcenie praktyczne.

Uczelnia zapewnia dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na ocenianym kierunku studiów, czytelni wyposażonej w czasopisma w zakresie nauczanych dyscyplin. Liczba stanowisk zapewniająca dostęp studentom do Internetu jest wystarczająca. Godziny otwarcia biblioteki i czytelni uniemożliwiają korzystanie z księgozbioru studentom wszystkich form kształcenia.

Baza materialna Uczelni nie jest w pełni przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Ze względu na charakter praktyczny studiów obecnie badania naukowe prowadzone są w wąskim zakresie badań porównawczych, skupiających się na problematyce badań o charakterze środowiskowym.

Uczelnia posiada bardzo skąpe wyposażenie dla prowadzenia badań naukowych na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo.

Badania naukowe są przeprowadzane w oparciu o niedofinansowaną bazę naukową. W chwili obecnej tematyka badań jest również skorelowana z działaniami na bazie obcej, tj. działaniami w oparciu o nauczycieli akademickich z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Pozwala to na prowadzenie badań na wysokospecjalistycznej aparaturze, umożliwia również uzyskanie wyników, które są podstawą do możliwości publikowania w renomowanych czasopismach z punktacją IF, zachowując afiliację dla uczelni.

Uczelnia posiada bardzo skąpe wyposażenie dla prowadzenia badań naukowych na kierunku pielęgniarstwo.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ kryterium to na studiach pierwszego stopnia na kierunku położnictwo nie było oceniane.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1. Szczegółowe warunki oraz tryb rekrutacji na I rok studiów w PWSZ w Kaliszu w roku akademickim 2013/2014 są zawarte w Uchwale Senatu nr 386/2012 z dnia 19 kwietnia 2012 roku, Uchwale Senatu nr 105/IV/2013 roku z dnia 14 marca 2013 roku zmieniającą załącznik do Uchwały nr 386/2012 z dnia 19 kwietnia 2012 roku (Załącznik nr 14). Zasady rekrutacji są przejrzyste i dostępne na stronie internetowej Uczelni. Przyjęcie kandydatów następuje w drodze postępowania kwalifikacyjnego. Postępowanie ma charakter konkursowy i uwzględnia ocenę na świadectwie dojrzałości i ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej z przedmiotów: biologia, chemia, język polski, język obcy. O przyjęciu na I rok studiów decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej, ustalone na podstawie sumy punktów uzyskanych podczas postępowania kwalifikacyjnego, w ramach ustalonego limitu przyjęć na dany kierunek.

2. System oceny osiągnięć dydaktycznych studentów zawiera wystandaryzowane wymagania. Szczegółowy program nauczania w formie sylabusów oraz zasady zaliczenia przedmiotu i wymagania egzaminacyjne są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach. Zdaniem studentów sposób oceniania i formułowania ocen jest przejrzysty i obiektywny. Studenci podkreślili, że program nauczania jak i zasady zaliczania są konsekwentnie realizowane przez nauczycieli akademickich. Studenci mają dostęp do swoich prac zaliczeniowych, informowani są o możliwości poprawy oraz otrzymują informację zwrotną o popełnionych błędach. Studenci pozytywnie ocenili określenie nakładu pracy potrzebnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

3. Uczelnia prowadzi wymianę międzynarodową w ramach programu Erasmus. W roku akademickim 2009/2010 trzy osoby wzięły udział w praktykach w ramach programu Erasmus, natomiast w 2012/2013 dwie osoby. Uczelnia nie oferuje swoim studentom możliwości uczestnictwa w wymianie krajowej poprzez podpisanie porozumienia mobilności studentów (program MOST). Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym wskazali, iż nie są zainteresowani wskazaną formą wymiany.

Stopień wiedzy o systemie ECTS kształtuje się wśród studentów na odpowiednim poziomie. Obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż mają świadomość, jakie znaczenie mają punkty ECTS w ich procesie kształcenia, jednakże wykorzystują je tylko do etapowego zaliczania cyklu kształcenia.

4. System opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami wizytowanego kierunku należy ocenić pozytywnie. Opieka dydaktyczna sprawowana jest przez nauczycieli akademickich, obejmuje między innymi monitorowanie osiągnięć studentów oraz udzielanie niezbędnego wsparcia w procesie kształcenia. Prowadzący dostępni podczas konsultacji w wyznaczonych terminach, dopasowanych do potrzeb studentów. Istnieje również możliwość kontaktu telefonicznego lub drogą mailową. Władze Uczelni mają wyznaczone określone terminy dla przyjmowania studentów. Informacje o terminach konsultacji dostępne są w dziekanacie oraz na stronie internetowej Uczelni. Studenci pozytywnie ocenili funkcjonowanie, aktualizowanej na bieżąco, strony internetowej, na której zamieszczane są wszelkie informacje, zmiany i ogłoszenia.

Studenci mają możliwość wyboru promotora oraz tematu pracy dyplomowej, pod warunkiem, iż będzie on zgodny z profilem kierunku. Godziny otwarcia dziekanatu oraz jakość obsługi studenci ocenili pozytywnie, co przekłada się na efektywne załatwianie bieżących spraw.

Studenci pozytywnie ocenili sylabusy, które są przedstawiane na zajęciach. Informacje zawarte w programach poszczególnych przedmiotów umożliwiają zdobycie wiedzy na temat obowiązujących treści i terminów ich realizacji. W opinii studentów zalecane materiały dydaktyczne służą realizacji zakładanych efektów kształcenia. Przydatność informacji zawartych w programach poszczególnych przedmiotów w procesie uczenia się studenci podczas spotkania z ZO PKA ocenili pozytywnie.

Mechanizmami motywującymi studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia są stypendium rektora dla najlepszych studentów, nagrody i wyróżnienia rektora Uczelni, wyróżnienia dziekana wydziału oraz medale. W opinii studentów mechanizmy motywujące spełniają swoją rolę w wystarczającym stopniu, motywując studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia. Obecnie, na wizytowanym kierunku stypendium rektora pobiera siedemnastu studentów.

Uczelnia posiada przejrzysty system opieki materialnej i socjalnej. System przyznawania świadczeń pomocy materialnej określony jest w Regulaminie Pomocy Materialnej dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Kaliszu. Zgodnie z Regulaminem studenci mają prawo ubiegać się o wszystkie świadczenia przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Świadczenia przyznawane są przez Komisję Stypendialną powołaną przez Rektora spośród studentów delegowanych przez uczelniany organ samorządu studenckiego i pracowników uczelni, przy czym studenci stanowią większość składu komisji, a wydawane w tym przedmiocie decyzje spełniają wymogi art. 107 §1 Kodeksu postępowania administracyjnego. Rozdział środków finansowych przeznaczonych na świadczenia pomocy materialnej jest dokonywany w porozumieniu z Samorządem Studentów, co jest zgodne z art. 174 ust. 2 ustawy. Środowisko studenckie pozytywnie oceniło system pomocy materialnej. Ważne jest uczestnictwo studentów w weryfikacji funkcjonowania wskazanego systemu poprzez udział swoich przedstawicieli w Komisjach Stypendialnych.

Przedstawicielem studentów jest Samorząd Studentów. Samorząd Studentów prowadzi działalność w zakresie spraw studenckich, włączając w to organizację przedsięwzięć kulturalnych, takich jak: Juwenalia, Otrzęsiny, akcje charytatywne czy imprezy sportowe. Uczelnia zapewnia odpowiedni środki materialne niezbędne do funkcjonowania Samorządu Studentów, zgodnie z art. 202 ust. 8 Ustawy. Samorząd Studentów ma do dyspozycji biuro, wyposażone w niezbędny sprzęt biurowy. Wskazane formy pomocy według opinii studentów są wystarczające. Samorząd Studentów PWSZ nie prowadzi szkoleń dla studentów rozpoczynających kształcenie z zakresu ich praw i obowiązków. Przedstawiciele studentów wskazali, iż nie byli świadomi konieczności prowadzenia wskazanych szkoleń. Samorząd Studentów stwierdził, iż priorytetem będzie organizacja szkoleń dla studentów pierwszego roku w kolejnych latach. Studenci wizytowanego kierunku mają zapewniony odpowiedni kontakt z Samorządem Studentów poprzez grupę społecznościową funkcjonującą w serwisie Facebook. Przedstawiciele Samorządu pozytywnie oceniają współpracę z władzami Uczelni. Studenci mają bezpośredni kontakt z władzami, a wszelkie zaistniałe trudności rozwiązywane są w miarę możliwości bez zbędnej zwłoki. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego aktywnie uczestniczą w organach kolegialnych Uczelni.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie ocenili kontakt z prowadzącymi i władzami oraz wskazali na odpowiednie przygotowanie merytoryczne wykładowców. Studenci wskazali na sprawne działanie dziekanatu oraz podkreślili duże kompetencje i kulturę osobistą pracowników. Studenci pozytywnie ocenili rozstrzyganie skarg i rozpatrywanie wniosków przez władze Uczelni. Wnioski rozpatrywane są bez zbędnej zwłoki i zgodnie z oczekiwaniami studentów.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady i procedury rekrutacji są przejrzyste i zrozumiałe dla środowiska studenckiego. Niezbędne informacje dostępne są na stronie Internetowej Uczelni.
- 2) Zasady oceny osiągnięć dydaktycznych studentów są znane od początku trwania zajęć dydaktycznych. Są one konsekwentnie egzekwowane przez nauczyciel akademickich. W opinii studentów system oceny jest obiektywny.
- 3) Uczelnia umożliwia uczestnictwo w programach międzynarodowych, jednak ze względu na aktywność zawodową studentów zainteresowanie wymianą międzynarodową jest znikome.
- 4) Uczelnia posiada przejrzysty system materialny skierowany do środowiska studenckiego. System pomocy naukowej i dydaktycznej sprzyja rozwojowi naukowemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia został wprowadzony w Uczelni Uchwałą nr 76/IV/2012, Senatu PWSZ w Kaliszu z dnia 8 listopada 2012 roku, w którym określono harmonogram zadań związanych z wdrażaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni. W kolejnych Uchwałach Senatu PWSZ w Kaliszu nr 77/IV/2012 i 79/IV/2012 z dnia 8 listopada 2012 roku zatwierdzono narzędzia do pomiaru jakości kształcenia tj.: arkusz hospitacji zajęć dydaktycznych, ankietę studencką oceny pracy nauczycieli akademickich, ankietę samooceny nauczycieli akademickich.

Bezpośrednią odpowiedzialność za organizację, planowanie i kontrolowanie przebiegu procesu na kierunku przypisano Dziekanowi Wydziału. Uchwałą Rady Wydziału Medycznego nr 33/2012 PWSZ w Kalisz dnia 13 grudnia 2012 roku powołano Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Oceny Jakości Kształcenia oraz Uchwałą nr 32/2012 tego samego dnia Wydziałową Komisję Oceniającą Nauczycieli.

Zmiana nazwy zespołu i składu osobowego nastąpiła w dniu 16 stycznia 2014 roku Zarządzeniem Rektora PWSZ w Kaliszu nr 1/IV/2014. W skład Zespołu zostali powołani Prorektor ds. Kształcenia i Spraw Studenckich, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia i Prodziekani: Wydziału Medycznego, Wydziału Rehabilitacji i Sportu, Wydziału Politechnicznego, Wydziału Zarządzania, Kierownik działu Kształcenia i Spraw Studenckich, przedstawiciel uczelnianego organu Samorządu Studentów. W kolejnym Zarządzeniu nr 7/IV/2014 z dnia 20 lutego 2014 roku Rektor PWSZ w Kaliszu określił harmonogram działań związanych z doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i wskazał Prorektora ds. Kształcenia i Spraw Studenckich oraz Prodziekanów ds. kształcenia każdego wydziału jako odpowiedzialnych za jego wykonanie.

Analiza regulacji prawnych funkcjonujących w PWSZ w Kaliszu w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia wykazała brak wyraźnego oddzielenia kompetencji zespołów zajmujących się programowaniem kształcenia i oceną jakości kształcenia.

Uchwałą Senatu Nr 77/2012 z 8 listopada 2012 r. został zatwierdzony wzór studenckiej ankiety oceny nauczyciela akademickiego oraz zasady jej przeprowadzania. Ocenie podlega:

zwartość merytoryczna przedmiotu, sposób prowadzenia (atrakcyjność zajęć, umiejętności pozyskiwania wiedzy, stosunek prowadzącego do studentów, jasność kryteriów oceny, punktualność prowadzącego). System ankietyzacji jest elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia.

Na Uczelni przeprowadza się hospitację zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich (Uchwała Rady Wydziału Nr 79/2012 z dnia 8 listopada 2012 roku w sprawie hospitacji zajęć dydaktycznych) . Przeprowadzenie hospitacji na Wydziale zarządza Dziekan. Hospitację zajęć przeprowadza się nie rzadziej niż raz na dwa lata. Hospitacja zajęć dydaktycznych jest instrumentem oceny jakości procesu dydaktycznego, stanowi jeden z elementów proceduralnych systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Senat Uchwałą Nr 145/IV/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. zatwierdził Regulamin Oceny Nauczycieli Akademickich. Ocena obejmuje wszystkich nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni, ma ona na celu określenie przydatności pracowników do pracy naukowej i prowadzenia zajęć. Senat Uchwałą Nr 146/IV/2014 z dnia 30 stycznia 2014 r. pozytywnie zaopiniował i zatwierdził Regulamin Komisji Okresowej Oceny Nauczycieli Akademickich, Wydziałowej Komisji Oceniających, Uczelnianej Komisji Oceniającej, Komisji ds. Oceny Członków Komisji Oceniających i Odwoławczej Komisji Oceniającej.

Badaniem losów absolwentów PWSZ w Kaliszu zajmuje się Uczelniane Biuro Karier. Zgodnie z Uchwałą Senatu PWSZ w Kaliszu z dnia 30 sierpnia 2012 roku losy absolwentów będą monitorowane przez badania ankietowe w formie tradycyjnej w momencie ukończenia studiów, w formie elektronicznej on-line 3 lata i 5 lata od zakończenia studiów.

Ocena działalności nauczycieli prowadzona jest w ramach hospitacji zajęć i okresowej oceny. Hospitację przeprowadza dziekan lub osoba przez niego upoważniona. Hospitacja dokonywana jest zgodnie z ustalonymi kryteriami. Natomiast ocena okresowa przeprowadzana jest przez Wydziałową Komisję Oceniającą w oparciu o arkusz oceny nauczyciela akademickiego PWSZ w Kaliszu. Zasady oceniania nauczycieli zostały określone w Uchwale Nr 145/2014 Senatu PWSZ w Kaliszu z dnia 30 stycznia 2014 roku. Z analizy dostarczonych dokumentów wynika, że są opracowane dokumenty do podejmowania działań jakościowych, jest powołana struktura, natomiast nie w pełni funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia.

Uczelnia nie prowadzi polityki informacyjnej skierowanej do środowiska studenckiego, dotyczącej wyników procesu ankietyzacji. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, iż są zainteresowani wynikami z przeprowadzonego procesu ankietyzacji

2. Studenci uczestniczą w procesie zapewnienia jakości kształcenia głównie poprzez ankietyzację. Studenci mają możliwość wypowiedzenia swoich opinii na temat kadry naukowo-dydaktycznej i poszczególnych przedmiotów. Ankietyzacja funkcjonuje w formie papierowej i jest anonimowa, co wpływa na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa studentów w kontekście formułowania opinii. W Uczelni nie istnieje proces ankietyzacji dotyczący pozostałych obszarów działalności. Kwestionariusz ankiety jest przejrzysty i zrozumiały. Kwestionariusz oceny działalności dydaktycznej nauczyciela akademickiego składa się z 8 pytań zamkniętych. Studenci dokonują oceny w skali od 2 do 5, kwestionariusz nie zawiera miejsca na wpisanie własnych uwag. Studenci wskazali, iż dobrym rozwiązaniem będzie wprowadzenie miejsca na „uwagi”, gdyż pozwoli to na swobodną wypowiedź oraz zawarcie kwestii nieznajdujących odwzorowania w poszczególnych pytaniach. Ankietyzacja przeprowadzana jest w każdym roku akademickim po semestrze zimowym i letnim.

Upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia odbywa się podczas posiedzeń Rady Wydziału, dostęp do wyników mają również bezpośrednio zainteresowani. Negatywnie należy ocenić brak bezpośredniego dostępu studentów do raportów zbiorczych. Opracowanie wyników polega na zestawieniu danych

ilościowych natomiast na ich podstawie nie są formułowane wnioski oraz ewentualne propozycje działań naprawczych.

Brak jasno określonych zadań dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przepływu informacji między interesariuszami oraz dowodów potwierdzających funkcjonowania systemu np. rocznych przeglądów planów i programów studiów, wykorzystania wyników oceny studentów w doskonaleniu procesu dydaktycznego, wykorzystania wyników losów absolwentów w zmianach programowych, wniosków z hospitacji zajęć dydaktycznych.

Tabela nr 1. Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	-/+		-	+
umiejętności	+	+	+		-	-/+
kompetencje społeczne	+	+	+		-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia został wprowadzony w Uczelni Uchwałą nr 76/IV/2012, Senatu PWSZ w Kaliszu z dnia 8 listopada 2012 roku, w którym określono harmonogram zadań związanych z wdrażaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni. Analiza regulacji prawnych funkcjonujących w PWSZ w Kaliszu w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia wykazała brak wyraźnego oddzielenia kompetencji zespołów zajmujących się programowaniem kształcenia i oceną jakości kształcenia. Z analizy dostarczonych dokumentów wynika, że są opracowane dokumenty do podejmowania działań jakościowych, jest powołana struktura, natomiast nie w pełni funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia.

2) Brak jasno określonych zadań dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przepływu informacji między interesariuszami oraz dowodów potwierdzających funkcjonowania systemu np. rocznych przeglądów planów i programów studiów, wykorzystania wyników oceny studentów w doskonaleniu procesu dydaktycznego, wykorzystania wyników losów absolwentów w zmianach programowych, wniosków z hospitacji zajęć dydaktycznych. Studenci uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia głównie poprzez ankietyzację. Uczelnia nie prowadzi polityki informacyjnej skierowanej do środowiska

studentckiego, dotyczącej wyników procesu ankietyzacji. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wskazali, iż są zainteresowani wynikami z przeprowadzonego procesu ankietyzacji.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna			X		
6	prowadzenie badań naukowych ³					
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

9.Podsumowanie

³ Ocena obowiązkowa jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Koncepcja kształcenia na kierunku pielęgniarstwo jest spójna z misją uczelni. Przyjęta koncepcja znajduje potwierdzenie w opracowanych programach kształcenia, w którym zawarto treści wskazujące na dostosowanie tych programów do potrzeb regionu województwa ze szczególnym zwróceniem uwagi na region Kalisza. W procesie ustalania koncepcji kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni - nauczycieli akademicy i studenci, którzy są zaangażowani w prace programowe i doskonalenie procesu dydaktycznego. W przyjętej koncepcji kształcenia uwzględniono udział interesariuszy zewnętrznych tj. przedstawiciele zakładów opieki zdrowotnej, samorządu zawodowego i towarzystw naukowych.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia w zdecydowanej większości sformułowano w sposób jasny, zrozumiały i są spójne z treściami kształcenia. Analiza okresowych osiągnięć studenta pozwala uznać, że zakładane cele i efekty kształcenia są poprawnie weryfikowane, ponieważ kryteria oceniania studentów są jasne, obiektywne i zapewniają przejrzystość i obiektywizm w formułowaniu ocen.

Czas trwania kształcenia na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo jest zgodny z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia. Program kształcenia jest spójny, zawiera wymagane proporcje aktywnych form zajęć.

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji jest odpowiednia do osiągnięcia założonych celów kształcenia i efektów realizacji kształcenia na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo.

Baza dydaktyczna Wyższej Szkoły Zawodowej w Kaliszu zapewnia odpowiednie warunki do prawidłowej realizacji efektów kształcenia, które są możliwe do osiągnięcia w warunkach kształcenia teoretycznego oraz warunkach kształcenia praktycznego realizowanych w zakładach opieki zdrowotnej. Należy podkreślić bardzo słabe wyposażenie pracowni umiejętności pielęgniarstkich zarówno pod względem łóżek, jak i innego sprzętu do nauczania umiejętności zawodowych w warunkach symulowanych oraz braki fantomów do nauczania badania fizykalnego. Także brak dostatecznego wyposażenia pracowni umiejętności położniczych może utrudniać uzyskanie wszystkich efektów kształcenia na kierunku położnictwo.

Uczelnia oferuje dla kierunku pielęgniarstwa skąpą bazę dla badań naukowych. Wskazane jest rozważenie rozszerzenia oferty o badania o charakterze epidemiologicznym, skierowanych na ocenę środowiska pod względem zdrowotności oraz profilaktyki zdrowotnej.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia został wprowadzony w Uczelni Uchwałą nr 76/IV/2012, Senatu PWSZ w Kaliszu z dnia 8 listopada 2012 roku, w którym określono harmonogram zadań związanych z wdrażaniem i doskonaleniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni. Analiza regulacji prawnych funkcjonujących w PWSZ w Kaliszu w zakresie działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia wykazała brak wyraźnego oddzielenia kompetencji zespołów zajmujących się programowaniem kształcenia i oceną jakości kształcenia kompetencji zespołów zajmujących się programowaniem kształcenia i oceną jakości kształcenia. Z analizy dostarczonych dokumentów wynika, że są opracowane dokumenty do podejmowania działań jakościowych,

jest powołana struktura, natomiast nie w pełni funkcjonuje wewnętrzny system zapewnianie jakości kształcenia.

Zalecenia:

1. Należy opracować efekty kształcenia do przedmiotu oraz kartę przedmiotu do Ozonoterapii.
2. Należy uzupełnić wyposażenie pracowni umiejętności położniczych.
3. Należy jasno określić zadania dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, umożliwić przepływ informacji między interesariuszami oraz wykorzystać wyniki oceny studentów i hospitacji zajęć dydaktycznych w celu doskonalenia procesu dydaktycznego, a także wykorzystać wyniki badań losów absolwentów w zmianach programowych na ocenianym kierunku.

Przewodniczący Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Józef Kobos

W odpowiedzi na raport Zespołu Oceniającego PKA opracowano i załączono brakującą kartę z przedmiotu Ozonoterapia.

W odniesieniu do uwag dotyczących wyposażenia Pracowni Umiejętności Położniczych Uczelnia deklaruje, że do rozpoczęcia roku akademickiego 2014/2015 zostanie uzupełnione wyposażenie o fantom do badań ginekologicznych, zestaw do odciągania pokarmu oraz sprzęt audiowizualny.

Uczelnia deklaruje także, że zostaną jasno określone zadania dla interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych ze wskazaniem przepływu informacji między interesariuszami, a w harmonogramie działań na nowy rok akademicki zostaną uwzględnione zadania dotyczące doskonalenia procesu dydaktycznego z wykorzystaniem wyników ocen studentów i hospitacji zajęć dydaktycznych, a także wyników badań losów absolwentów w zmianach programowych na kierunku położnictwo. Uczelnia zaznacza, że do chwili obecnej przeprowadzono studencką ewaluację, i o jej wynikach informowano studentów. Przeprowadzono także hospitacje wszystkich typów zajęć, w tym także na wniosek interesariuszy wewnętrznych. Z przeprowadzonych ocen i kontroli wyciągano wnioski i podejmowano w stosunku do osób, których ocena nie wypadła zadowalająco, określone działania.

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia w odniesieniu do uwagi dotyczącej nie w pełni funkcjonującego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości wskazuje, że Zarządzeniem Rektora nr 1/IV/2014 zmieniono i nazwę i skład Uczelnianego Zespołu ds. Wewnętrznego Systemu Oceny jakości Kształcenia. Obecnie Zespół nosi nazwę Uczelniany Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Jakości kształcenia i tworzy go siedem osób, jak podkreśla Pełnomocnik w Zespole znalazły się osoby, które na co dzień, bezpośrednio i w sposób ciągły zajmują się najszerzej rozumianymi sprawami jakości kształcenia.

Pełnomocnik Rektora podkreśla, że Uczelniany Zespół ds. Wewnętrznego Systemu Jakości Kształcenia nie ocenia pracowników Uczelni. Zespół ten konstruuje narzędzia, wnosi o ich stosowanie, służy radą, pomocą, upowszechnia ideę dbałości o jakość kształcenia przez

wszystkich i na każdym etapie i dba by jakość kształcenia była niezmiennie na najwyższym poziomie.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			